

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadévatásban évről-évre:
 Egyszerű évre — 10 kor.
 Hozzájárulásra — 6 „
 Kélyben kábeles koréva:
 Egyszerű évre — 20 kor.
 Hozzájárulásra — 8 „
 VIÁKRO postán szállítva:
 Egyszerű évre — 24 kor.
 Hozzájárulásra — 10 „

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelentik minden nap a hétig és
 nagy utáni napok kivételével
 Szerkesztőség és kiadévatál:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 8.
 A szerkesztőség kárlatok visszaküldésénél
 vagy megérzésére nem vállal közt.
 Előzetések és hirdetések a
 kiadévatálban intőuendők.
 Egyes szám ára 6 fillér.

NAGYVÁRAD decz. 7.

Akadályok.

(—a.) A képviselőház szombati ülésén formálisan megkötötte a kormány és a Kossuth-párt a békét, de ezzel, bár a technikai obstrukció megszűnt, még sem lépett életbe a béke.

Tisza István gróf miniszterelnök megígérte a Kossuth-párt által állított feltételek teljesítését s ezzel szemben is a Kossuth-párt beszüntette az obstrukciót, de hogy a béke létrejőjön, ahhoz a feltételek végrehajtása és a többi obstrukciók megszüntetése szükséges.

A feltételek közül az egyiket már teljesítette a miniszterelnök — hatályon kívül helyezte (illetőleg indítványozta, a Háznak a parallel ülések tárgyában hozott korábbi határozatát. A másik feltétel a választói jog reformjára vonatkozik s erre egyelőre elég az ígéret; végrehajtási idejére három esztendő van szabva, — a mikorra a mostani országgyűlés mandátuma lejár.

De van egy harmadik feltétel, a mely azonnal teljesítendő lenne s ez még sok bajt okozhat, esetleg újabb válságnak lehet forrása.

A béke-paktumnak harmadik pontja ugyanis kiköti, mondja ki a Ház határozatilag, hogy »Magyarországon minden jognak s így a védszervezetben a vezérelti és vezényelti nyelvre vonatkozó jog-

nak is forrása a törvényhozásban kifejezésre jutó nemzeti akarat.«

Ezt a fogalmazást igen szerencsésnek találta Apponyi Albert gróf, igen precíznek mondotta Tisza István gróf és készségesen megnyugodott benne minden párt.

A magyar közjognak régi sarkalatos tétele ez, minden közjogi tankönyvben így tanítják, valami új vivmányt tehát nem foglal magában, de a chlopyi hadparancs után és a kilenczes bizottságnak éppen Tisza miniszterelnök által történt módosítása után és különösen pedig Körbernek ismételt kirohanásai után nagy haladást tüntetne fel ez a határozat.

Egyelőre még csak kormánynyilatkozatról van szó, de Tisza — Rakovszky felszólalására — ahhoz is hozzájárult a kormány nevében, hogy ez megfelelő határozatban is kifejezésre jusson.

Amde — mint egy kormánypárti lap írja — már magában a szabadelvűpártban is eltérők arra vonatkozóan a nézetek, hogy teljesen fedezi-e ezt a nyilatkozatot a kormány ismeretes programja? Mert ha a hivatalos kormányprogram jogot adott erre a kijelentésre, akkor ugyan miért kellett visszautasítani annak idején az Apponyi jogfenn tartó tételét? Ha pedig a kormány eddigi programja nem fedezi a Tisza kijelentését, ez esetben kénytelen a miniszterelnök e pont miatt a béke ratifikálását a felség elé terjeszteni s ha a felség nem fogadja el e pontot, akkor

Tisza kénytelen lesz felvetni a kabinet-kérdést.

A kilenczes bizottság programja ugyanezt tartalmazta. A felség azonban nem fogadta el. Tisza István megtalálta azt a formulát, amelyet a felség magáévá tehetett. Miniszterelnökké lett, de aki a viszonyokat ismerte, előre megmondhatta, hogy az obstrukció mindaddig bizonyos erkölcsi háttérrel bírva, le nem szerel, míg a Tisza-féle pontot egy helyesebb s a magyar közjogi felfogásnak megfelelőbb formula fel nem váltja. Ez a formula meg van állapítva a Kossuth-párt béke feltételei között. Az a kérdés most már, hogy a király elfogadja-e azt, amit másfél hónap előtt visszautasított!

Tisza ama bécsi körök előtt, amelyek kezdettől fogva ellenséges indulattal viseltettek a magyar nemzeti törekvésekkel szemben — egyáltalán nem népszerű. Csalódtak benne. Azt várták, hogy mihelyt a színen, mint miniszterelnök megjelenik s »erős kezét« ökölbe szoritva, megmutatja az ellenzéknek, azonnal vége lesz az obstrukciónak s a magyar nemzeti követelések legalább is egy nemzedék idejére lekerülnek a napirendről. Eppen az ellenkező történet. Az obstrukció nem szűnt meg s Tisza erős kezét ökölbe szoritva. Körbernek volt kénytelen megmutatni. Ezek valószínűen most mindent elkövetnek, hogy Tisza önként értetődő, természetes jogtheóriáját a felség előtt aggályos színben mutassák be s ha ez a nyilatkozat a felség he-

A „TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

Ugy-e?

Mióta egymást elkerüljük
 S nem várlak ott a szegleten
 Nevem se jut naphosszt eszedbe . . .
 Ugy-e, sápadt szép gyermekem?

Pedig látod sok hosszú estén
 Mikor meséket álmodom
 Egyszerre mintha rózsaujjak
 Simogatnák a homlokom.

Oly édes, ismerős ez érzés . . .
 Legott rimet keresgétek . . .
 Fülembe zsongnak újra . . . újra
 Azok a régi énekek . . .

Eszembe jut a kis szobácska
 — 'Sz tudod te — ott az asztalon . . .

Ugy-e, hogy mindig ott hever még
 Nehány szerelmes bús dalom?

Ugy-e ilyenkor te merengsz ott
 A csengő, lázas sorokon? . . .
 S ugy-e ilyenkor a te ujjad
 Simítja forró homlokom?

Dutka Ákos.

Sturka Mojszi, az erdőőr.

Irta: Kacsvinszky Andor.

A hegy tövében, a falu végen egy ült kis házikója, mint ahogy az ökörszem meghúzódik a liczeum-bokrok aljában. Apja, nagyapja, szépapja mind erdőőrök voltak, tehát ő reá is örökségképen szállott a hivatal. De tulajdonképpen a kis házikó csak arravaló volt, hogy olykor-olykor más ruhát váltson és élelmet vegyen szőrbakójába, mert teste-lelke mindig az erdő renetegébe vonzotta. Vérében öröklött hajlamok mellett, szíve sugallatának is

engedett, a mikor a havas tetején Buzsór Mitru öreg pásztorral kezét foghatott, a legjobbakat kívánva egymásnak, letelepedett mellé egy sziklacsucra és el-elbeszélgettek a világ folyásáról. Mojszi vitte a szót többnyire, mert a mult évben került haza a honvédségtől, ahol nemcsak hogy magyarul tanult meg, de megbízható becsületessége, pontossága és rendezetete miatt még a káplárságon is felül emelkedett, vagyis három csillagot kapott. Volt is tekintélye Mojszinak az öreg Buzsór előtt, mert egy olyan világról beszélt neki Mojszi, amiről neki, mint havasi pásztornak nem sok fogalma volt. Igen el-elkérdezősködött mindenféléről, de azt mindig erősen kellett bizonyítani, hogy már olyan kocsi is van a nagy városban, a melyik magától szalad és emberek ülnek rajta. Ezt nehezen hitte el.

— Tudod mit mondok, Mojszi! Már vége lesz a világnak, mert az ördög jött fel alulról és hidd meg, az tologatja azt a kocsit. Én ugyan rá nem ülnék!

Ilyenkor keresztet vetett az öreg!

mely alkalommal az összes raktáron levő áruk meglepő olcsón kerülnek eladásra.

Hölgyeknek, férfiaknak és gyermekeknek ajándéknak legalkalmasabb, **hasznos és czélszerű** árucikkekben meglepő szép **ujdonságok**, rendkívüli nagy választékban.

Telefon az egész megyében 76. sz.

Nagy karácsonyi vásár
 megkezdődött **FÁBRY TESTVÉREK**
 áruházában Nagyvárad Fő-utca
 Keresztény üzlet.

lyeslésével nem találkoznék, akkor újra és pedig súlyosabb válság elé jutunk, mint aminőben Khuen-Héderváry második lemondása után voltunk.

Kétségkívül ezért akart Tisza vasárnap Bécsbe menni, de onnét azt a választ kapta, hogy majd csak később jelentkezék audiencia végett — ha kezében lesz az indemnitás és az ujonczozás.

Ehhez pedig az kell, hogy a még most is harcolóknak mintegy 30 főnyi csapatát leszerelje.

Ez nem is fog nagyobb nehézségbe ütközni, ha Tisza nem negligálja továbbra is őket. Ma már tárgyalt is ez ügyről a miniszterelnök Szederkényivel, aki nem zárkozott ridegen el a miniszterelnök kívánsága elől.

Végre mégis csak a pártközi egyezmény útjára kell lépnie Tiszának, csak így tudja végleg leszerelni az obstrukciót s meghozni az országnak a várva-várt békét.

A belényesi függetlenségek bizalma.

A függetlenségi pártnak a béketárgyalások alkalmából pár nap előtt tartott értekezletén Barabás Béla orsz. képviselő a többek között egy belényesi táviratot olvasott föl, amelyben a több polgár a békeakció miatt Kossuth Ferenczet ámulónak bélyegzi. Bartha Odön belényesi képviselő kérdést intézett a belényesi függetlenségi párt elnökségéhez az iránt, hogy kik azok a belényesi polgárok, akik a táviratot küldték. A távirati megkeresésre Báthory Zoltán, a belényesi függetlenségi párt ez idő szerinti elnöke levélben válaszolt Barthának s levelében merényletnek mondja a Barabáshoz intézett táviratot, s biztosítja, hogy a belényesi függetlenségek 90%-a, nem ért egyet a távirattal. Igéri, hogy kipuhatolja a távirat küldőjét. A belényesi függetlenségi polgárok egy szívvel lélekkel helyeslik Kossuth akcióját.

A boszniai és hercegovinai kormány új főnöke.

Báró Appel János lovassági tábornok, a 15. hadtest parancsnoka és serajevói parancs-

nokló tábornok, a boszniai és hercegovinai országos kormány főnöki állásától való fölmentése mellett saját kérelmére nyugalomba helyezett s állását a király kegye báró Albori Jenő tábornagra, az I. hadtest parancsnokára, krakói parancsnokló tábornokra ruházta. Báró Appelhez nyugalomba vonulása alkalmából O Felsége miniszteri ellenjegyzés nélkül megleghangu sorokat intézett, melyben 63 évnél tovább tartó szolgálatáról igen szépen emlékezik meg s egyúttal neki a *Mária Terézia-rendhez* a gyémántokat adományozta.

Beöthy Zsolt főrendiházi tag.

A napokban híre kelt, hogy O Felsége legközelebb Schwarcz Ferencz biharmegyei földbirtokost s egy országos nevű tudóst főrendiházi taggá emeli. A hivatalos lap vasárnapi számában közli, hogy O Felsége Beöthy Zsolt miniszteri tanácsost és egyetemi nyilvános rendes tanárt a főrendiház tagjává élethossziglan kinevezte. A Schwarcz Ferencz kitüntetésé, ugy látszik, elmaradt.

Roszner fiumei kormányzó.

A Szapáry László lemondásával megüresített fiumei kormányzóságra több jelöltet emlegettek. Batthyányi Tivadar, Hadik János grófokat és Dániel Ernő bárót. Különösen az utóbbit. Pár nap előtt egész határozottsággal járt a hír, hogy báró Dániel volt kereskedelemügyi miniszter lesz a fiumei kormányzó. Fiume szívesen is látta volna őt e pozícióban, de a közel mult napokban azután félhivatalos közlemény jelent meg, hírül adván, hogy nem Dániel lesz Fiume kormányzója.

Tisza István tényleg felajánlotta a volt kereskedelemügyi minisztereknek ezt az állást, ámde báró Dániel nem volt hajlandó vállalkozni rá.

Most ugy értesülünk, hogy fiumei kormányzóvá báró Roszner Ervin, a nagyváradi kir. kath. jogakadémia volt tanára, a jelenlegi máramaros-megyei főispán fog kineveztetni. A kinevezést már legközelebb publikálni is fogják, ugy, hogy báró Roszner Ervin kevéssel újév után elfoglalja új pozícióját.

A dolog annyira befejezett tény, hogy

Orley Kálmán volt orsz. képviselőt már emlegetik is mint Roszner utódját a főispáni székbén. Orleyt különben Szilágyba is kandidálják.

A sorozás elhalasztása.

Nyíri Sándor honvédelmi miniszter körrendeletet küldött szét az összes vármegyéknek, a melyben az 1903. évi fősorozást újból elhalasztja. Ebben a rendeletében egyúttal megint a járási tisztviselőket, a miért némely helyen a rendelet ellenére sorozásra hívták be az állításköteleseket és megtiltja, hogy az ő intézkedéséig sorozzanak. A sorozás elhalasztásáról a következőkben rendelkezik a miniszter:

Hogy arra az esetre, ha az 1903. évre kiállítandó ujonczok megajánlásáról szóló törvényjavaslat az országgyűlés által megszavaztatnák és törvényerőre emeltetnék, az ujonczozás azonnal foganatosítható legyen, az ez évi november 5-ről 46.000. szám alatt kiadott körrendeletem kapcsán föl hívom a törvényhatóságot, hogy az illetékes császári és királyi kiegészítő parancsnokságokkal egyet értőleg két utazási és működési tervet, és pedig akként állapítson meg, hogy az 1903. évi fősorozás az egyik terv szerint ez évi december 28-tól jövő 1904 január 30-ig, a másik terv szerint a jövő 1904 január 4-étől február 6-áig terjedő idő alatt legyen foganatosítható, illetve végrehajtható.

ORSZAGGYÜLES.

A képviselőház ülése.

Budapest, decz. 7.

Elnök: Jakabffy Imre.

Szöcs Pál jegyző: Felolvassa a mult ülés jegyzőkönyvét.

Várady Károly: Kifogást emel a jegyzőkönyv ellen és módosító indítványt nyújt be, amelyben felvételni kéri, hogy a mult ülésen Lovász Márton arra kérte a Házat, hogy az interpellációk 1/2-kor kezdődjenek. (Helyeslés a balon.)

Elnök: Több felszólalás nincs, a vitát bezárja. Kérdi a Házat, elfogadja-e a jegyzőkönyv eredeti szövegét?

Lovássy Máton: Nem vagyunk százan.

Ugron Gábor: Határozatképtelen a Ház.

Felkiáltások balról: Tessék megszámolni.

— Dehogyan az ördög, bácsikám, olyan talpa van annak, mint a gőzösnek, csak hogy az egyik talpa mély vályu aztán olyan spiritus formát öntenek bele az tologatja tovább, de sebesen!

— Olyan, mint amiből a pálinkát csinálják??

— Nem éppen olyan, mert nem nedves az, hanem olyan ködféle, amelyiket a vasba bele tudnak préselni.

— Hát öcsém a világ hamis, a dolog hihetetlen nekem.

— Az őrmesterem meg azt is mondta, hogy a ménkűt fogták össze, azt tették a vas vályuba.

Erre az öregnek föle szemé tágra nyillott.

— A ménkűt! Nohát Mojszi, már most csakugyan nem hiszem. *Nem tiszta dolog!*

Még tovább is folyt volna a haladás tudománya, ha pihegő kebellet az öreg Buzsór leánya Anyicza meg nem érkezik. Amint a piros pozsgás tizenhat éves leányt Mojszi meglátta, most meg már neki nyíllott tágra a szemé és olyan bizserékelést érzett a bal oldalán, mintha a szive dobogna. Edes pillantást vetve Anyiczára, helyet mutatott a pihegő leánynak a szikla padon, ez meg, bár kissé szégyenkezve, elfogadta.

— Régen láttalak Anyicza.

— En is téged Mojszi.

— Hát mit szólnál hozzá, ha azt monda-

nám neked, hogy légy a feleségem. Eljön-nél-e?

Erre Anyicza jobb kezét szája alá tartva balkezét Mojsziéba nyugtatva szemöldöke alól pirultan nezett Mojszira és gyöngye suttagó hangon féloldalt fordulva csak annyit mondott:

— El...

Természetes ez addig történt, még az öreg Buzsór az élelmi szereket a karám melletti konyhába elhelyezte.

Mojszi pedig élve a helyzet szabadalmával, rögtön derékon ragadta a leányzót és egy tüzes csókot nyomott az Anyicza ajkára.

Az öreg Buzsór visszatérve látta a fiatalok bizalmaskodását, rögtön interpellálta Mojszit.

— Hallod Mojszi, ne bolondozz a leánnyommal?

— Isten a bizonyosságom, nem bolondozok. Az a kérésem, hogy Anyiczát adja ide nekem feleségemnek.

— Hát ha ebbe sántikáltak az más! Odaadom, ha ő is ugy akarja; legyetek hívek egymáshoz — szegény édes anyja ha élne, milyen öröme volna?!!

— Tudod, hogy vaczkorszédéskor érte a halál ott a szakadás völgyében, egy hirtelen zivatar a fán találta és a ménkű belecsapott a fába s őt is agyonütötte! ... Hát legyetek boldogok!

A lakodalom mihamar megtörtént. Mojszi árva fia lévén, a násznagyi tisztségre Tiláni Zenóbius urasági főszakácsot kérte föl, ki készségesen elfogadta a megiszteltetést és a lakodalom fényét önmagán azzal emelte, hogy összes ujjait telerakta arany gyűrűkkel, a tapir talpához hasonló ökleit ennek okáért az asztal fölött mozgatta s igyekezett folyton gesztikulálni, hogy tehetőségét feltüntetve, anyagi fölénye minél jobban érvényesüljön. Mojszira nézve pedig annyiban óhajtott halás lenni, hogy az urasági asztalról elc ent pecsenye és sütemény maradákokat összegyűjtve az összes román atyafiságot soha általuk nem élvezett nyálank-ságokhoz juttatta. A lakodalmi zenét három kiváló havasi csimpolyás szolgáltatta. Kik, hogy a fizetést megérdemeljék oly tüzelet fujták a havasi szerszámot, hogy bármely pék megirigyelhetne volna, ha olyan vekeit tudna alakítani, mint ezeknek szétől felduzzadt pofájuk volt. Az előleg pálinkázástól pedig látszott, hogy csillogó szemek zöld karikákat hánynak. Szóval hétországba szóló lakodalom volt. Az öreg Buzsór széles jó kedvében alaposan kihégyezte és kisarkalta az argyeleána nevű tánczot, vejét meölelve tündöklő arcczal mondta:

— No Mojszi fiam, most még azt is elhiszem, hogy a multkor felettünk elrepülő vázszonzeákban (léghajó) emberek laknak!!!

Elnök: Konstatálja a határozatlanképessé és ezért az ülést 10 percze felfüggeszti.

Szünet.

Szünet után

Elnök: Az ülést ismét megnyitja. Kérdi a képviselőházat, elfogadja-e Várady indítványát? (Igen! Nem!) Aki elfogadják álljanak föl. (A jobboldal nagyrésze feláll élén a miniszterelnökök, valamint az Ugron párt is.)

— Előpróbát kérünk! kiáltják a néppártion.

Elnök: Elrendeli. (Sokan állnak fel a kormánypárttól és a függetlenségi párttól.)

— Tessék megolvastatni fejenként! véli Ugron Gábor.

Elnök: Miután nem képes megállapítani a többséget, elrendeli a fejenkénti megszámolást.

Endrey Gyula és Szöcs Pál jegyzők: Megolvassák szavazókat.

Elnök: Jelenti, hogy az indítvány mellett 58, ellen 19 szavazott.

Felkiáltások balról: Hiszen akkor megint határozatképtelen.

Elnök: Konstatálja, hogy a Ház határozatképes, de sokan nem szavaztak.

Szederkényi Nándor: Hátszállyellenesnek tartja ezt. Mindenkinek szavazni kell, mert innen tűnik ki a Ház határozatképessége. Ő a Házat a szavazás arányához képest határozatképtelenné tartja s ezért kéri az ülés felfüggesztését.

Tisza István gróf: Azt hiszi, legjobban a dolog akkor lesz elintézve, ha megolvassa a jelenlevőket s ismét fölteszik a kérdést. (Helyeslés.)

Endrey Gyula és Szöcs Pál jegyzők: Megolvassák.

Elnök: Konstatálja, hogy 120 képviselő van jelen. Tehát felteszi a kérdést.

Lovász Márton: Kéri, olvassák fel ismét a jegyzőkönyvre vonatkozó indítványt, mert sokan nem hallották.

Elnök: Felolvassa, aztán felteszi a kérdést, elfogadja-e a Ház a jegyzőkönyv eredeti szövegét? Aki elfogadják, álljanak fel. (Senki sem áll fel.) Így a Ház egyhangulag elfogadta Várady indítványát. (Derűltség.)

Várady Károly: Köszönet.

Elnök: Hitelesíteti a jegyzőkönyvet. Előterjeszti a beérkezett irományokat, köztük Debreczen város feliratát az önkéntes adók beszédének megtiltása elleni belügyminiszeri leirat ellen. (Eljenzés a balon és szélsőbalon.)

Tisza István gróf: A számvéviszók jelentését mutatja be 1903. máj. 1-től szept. 1-ig. Kéri a zárszámadási bizottsághoz utasítani.

Ugron Gábor: Ezt nem tartja elégségesnek most, amidőn a kormány költségvetés nélkül utalványoztatott. Ezért óhajtja, hogy a számadásokat előzőleg a pénzügyi bizottsághoz utasítsák.

Tisza István gróf: Nem helyesli Ugron szavait. Amit ő óhajt, az a bizottságok hatáskörének összezsavarása volna. Ha kontrollrozásról lenne szó, hát arra való a Ház plénuma, majd foglalkozhatik vele.

Holló Lajos: Támogatja Ugron indítványát.

Elnök: Két kérdés áll egymással szemben.

Ugron Gábor: Bocsánat, nem szemben. En elfogadom a miniszterelnök ur indítványát, az enyém csak ennek pótlása lenne.

Elnök: Szavazásra bocsájtja. (A többség Ugron indítványát elveti.) Következik a napirend, a vita folytatása

az ujonczjavaslatok

felett.

Lovász Márton: Részletesen foglalkozik Kossuth szombati beszédével, a függetlenségi párt küzdelmével, annak felhagyásával és kijelenti, hogy *ők a harcot tovább fogják folytatni*. Kifogásolta azt, hogy Kossuth, amikor békét kötött, a másik függetlenségi pártot, a mely fegyver-ársa volt a küzdelemben, meg sem kérdezte. Ezzel az eljárással nem lehet harmóniát hozni létre a pártok közt. (Ugy van! balról.) Az ilyen mesterséges, a pártok tudtán kívül, a kulisszák mögött kötött ko-

lició sohasem volt eredményes, megbosszulta magát mindig. Már Tisza Kálmán is tapasztalta ezt. (Ugy van! balról.) Felolvassa ezután Tiszának tavaly a delegációban mondott beszéde azt a részét, amelyben fájlatja, hogy a véderő már évek óta stagnál és örömet fejezte ki, hogy végre már megtették az első lépést annak fejlesztésére. Tiszának ez volt az igazi kormányprogramja és ilyen program után Kossuthnak nem volt joga így beszélni. Szünetet kér.

Elnök: Az ülést 10 percze felfüggeszti.

Szünet.

Szünet után

Elnök: Az ülést megnyitja.

Lovász Márton: Folytatja beszédét. Hosszan bírálja Tisza kormányprogramját, a szabadelpv párt magatartását, végül kijelenti, hogy az ujonczjavaslatokat nem fogadja el.

Kovács Pál: Szintén a javaslat ellen beszél.

Utána **Szluha István** jelentkezett, őket ketten kibeszélték az ülést.

Szmrecsányi püspök a Kath. Körben.

Ünnepe volt vasárnap délután a katolikus körnek. Magas látogatásban részesült; váratlanul lepte meg főpásztorunk, az egyesület új védnöke, ki már a kör legutóbbi tisztelgése alkalmával kilátásba helyezte a válaszmány előtt: «Legközelebb viszontlátjuk egymást, meglátogatom önöket a kath. körben!»

Azóta várja mindennap új védnökét az egyesület. Vasárnap délután mintha csak sejtezték volna a tagok főpásztorunk szándékát, nagyobb számmal gyülekeztek a kör termeiben.

Nem volt még fél öt, midőn a főpásztor titkárja kíséretében megjelent a nyüzsgő körben. Harsány éljenzés köszönté körünk védnökét, kit **Palotay László** praelatus egyh. elnök fogadott, **Dús László** vil. alelnök, dr. **Imrik Gusztáv** titkár, **Stark Gyula** háznagy s a tagok nagy számával. A kártyázók ott hagyván asztalaikat, a püspök köré gyülekeztek.

A főpásztor mindjárt egy kis buzdítást intézett az egybegyűlt tagokhoz. A kath. kör feladatát érinté; utalt azon nagyszabásu erőre, melyet az összetartás nyújt, s melyből az egymás iránti kölcsönös szeretet táplálkozik. Menynyire szerették egymást az első keresztények? Ok legyenek példányképei a kath. körnek, az összetartásban, szeretetben.

Főpásztorunk lelkesülten beszélt a kör tagjaihoz és beszéde ellenállhatatlanul ragadta magával a hallgatókat. Apostoli buzgóság, szeretet, nyájasság ragyog le arczáról. A kör beléletének minden legkisebb része érdekelte. Megtekinté a kör valamennyi helyiségét, megvizsgálta a könyvtárat, kérdezősködött a járatott napilapok felől, s az egyh. elnök és titkár információit megelégedéssel hallgatta.

Majd a kártyaasztalokat járta körül s egy pár kedves megjegyzéssel pillanat alatt meghódította a kör tagjait. Hosszabb ideig beszélgetett egyik-másikkal, a legjobb benyomást gyakorolván mindnyájukra. Kellemes érzéssel töltötte el a kör tagjait az a tudat, hogy *püspökök*, főpásztorok van *köztük*, s látták, hogy szívesen időz híveinél, hisz közel egy teljes órát töltött náluk.

Öt óra jól elmúlt, midőn főpásztorunk titkárjával haza kocsizott, ünneppé avatva katolikus körünk e délutánját.

UJDONSAGOK.

TAJÉKOZTATO.

Decz. 13. Kath. Szabad Liceum matinéja.
Jan. 10. Kath. Szabad Liceum matinéja.
Jan. 24. Kath. Szabad Liceum matinéja.
Febr. 2. Kath. Szabad Liceum matinéja.
Febr. 14. Kath. Szabad Liceum matinéja.
Febr. 25. Kath. Szabad Liceum böjti estélye.
Márcz. 10. Kath. Szabad Liceum böjti estélye.
Márcz. 24. Kath. Szabad Liceum böjti estélye.
Apr. 14. Kath. Szabad Liceum zárünnepélye (estély: Prohászka Otokár dr. szónoki beszédével.)

Régészeti és történelmi muzeum (Schlauchpark) nyitva minden vasárnap és ünnepnap d. e. 10 órától fél 1-ig és d. u. 3-5-ig 10 krért Kedden és csütörtökön d. u. 3-5 óráig 20 krért. Más időben 50 kr.

Tisztelettel kérjük azon előfizetőinket, kik a mult, valamint a jelen évről hátralékban vannak, hogy előfizetésü díjaitak mielőbb kiegyenlíteni sziveskedjenek.

* **Boldogaszony fogantatása.** Nagy ünnepe van ma a kath. egyháznak. Emlékét őrli annak, hogy Isten megővta az eredeti bűn szepöljéjétől azt, kitől az Istenfia emberi testet öltött magára, a Boldogságos Szűzet. Ma 49 eszten-deje hirdette ki IX. Pius pápa a szepölten fogantatás hitágazatát, mely hitét képezte az egész kereszténységnek az első századok óta. Városunk templomaiban mindenütt méltó fény-nyel őrlik meg az ünnepet, különösen pedig **Várad-Velenczén**, ahol egyuttal búcsu van ma. A 10 órai ünnepi misét **Felszer Antal** apát kanonok, a szent beszédet pedig **Halász Gyula** papneveldei lelkiigazgató tartja.

* **Személyi hir.** **Nátafalussy Kornél** kir. tanácsos, tankertületi kir. főigazgató holnap, szerdán délelőlt Aradra utazik, honnan a pénteki nap folyamán tér vissza.

* **Mayor Miklós** ünneplése. Vasárnap, Miklós napján szép ünneplésben részesítette névünnepe alkalmából a nagyváradi m. kir. honvédhadapródiskola tanári kara és növendékei az intézet derék, kiváló parancsnokát **Mayor Miklós** alezredest, ki az intézet fennállása óta eléggé nem méltatható buzgalommal tölti be felelősségteljes hivatását. Az intézet disztermében összegyűlt ifjuság és tanárikar egy-egy szónoka üdvözölte a névnapját ünneplő parancsnokot, ki az üdvözleteket meleghangu beszédben köszönte meg. A kis ünneplés sikeréhez hozzájárult a növendékek zenekarának kitűnő játéka is. A város társadalmi életében is nagy szerepet játszó, népszerű parancsnokot a polgári élet kitűnőségei közül is számosan üdvözölték névünnepe alkalmából.

* **Egyházmegyei hírek.** A Csatárra kinevezett **Szilágyi Rezső** ilosvai plébános híveinek körelmere nem hagyja el őket, továbbra is Ilosván marad, Csatárra pedig plébánosnak **Trenhauser József** magyar-csékei plébánost nevezte ki a püspök, a magyar-csékei plébánia ideiglenes vezetését pedig **Gáll István** volt szalontai coadjutorra bizta.

* **A választások előtt.** A csütörtöki városi közgyűlés legérdekesebb tárgya, az alkaptányi állás betöltése is szóba került a városi tanácsülésen. Az alkaptányi állásra, mint már közöltük, **Eleméry Ferencz** aljegyző is benyújtotta pályázatát. A gazdasági tanácsnok rámutatott arra a körülményre, hogy **Eleméry Ferencz** megválasztása esetén a közigazgatási szak elveszti ezt a kiváló erőt. Valami módot kellene találni ennek a meggátolására, pl. az aljegyző fizetését egyenlővé kellene tenni az alkaptányi állás dotációjával. **Bordé Ferencz** főjegyző pedig azon kijelentést tette, hogy érte-

sülése szerint a törvényhatósági bizottság tagjai között azon vélemény uralkodik, hogy jogvégzett pályázót választanak az alkapitányi állásra.

* **Temetés.** Nagy részvét mellett ment végbe vasárnap délután az oly korán tragikus véget ért *Sztringó* János megyei közg. egykornok temetése. Az iskola-utcai halottas ház udvara és az egész utca tele volt résztvevő közönséggel. Jelenvolt az egész vármegyei tisztikar és a kath. jogakadémia polgársága. A temetési szertartást *Horváth* Endre g. kel. lelkész végezte. A szertartás végeztével az elhunyt jóbarátai kézen vitték a díszes, koszorúkkal borított érczkoporsót a velencei görög szertartásnak temetőjébe, hol örök nyugalomra helyezték. A díszes temetést *Weisslovits* Adolf és fia első nagyváradi temetkezési vállalat végezte.

* **Az állam nem fizet.** Az állam segítő támogatását vajmi ritkán érezi Nagyvárad városa. Minden ez irányú kérelmünk vagy süket fülekre talál a miniszteri bureaunkban, s legfeljebb egy-egy szépen összekonstruált tagadó leiratban nyer elintézését. Am ha arról van szó, hogy a város valami járulékát nem fizeti be pontosan, mint pl. a reáliskola fenntartásához való hozzájárulásnál is előfordult, végrehajtással fenyegeti meg a miniszter Nagyvárad városát. Az állam azonban nem ilyen pontos a kötelezettségeinek a teljesítésénél. A 3%-os betegpótlási pótdadót beszedik hűségem, a szegény betegek gyógyköltségeit azonban már 2 év óta nem utalja ki a város részére a belügyek legfőbb intézője. A városnak pedig nagyon is nagy szüksége volna már erre a 10,000 koronára. A városi tanács tehát azon javaslatot terjeszti a közgyűlés elé, hogy írjon fel a város törvényhatósága a belügyminiszterhez a hátralékos összeg kifizetése iránt.

* **Kinevezés két helyre.** *Szolcsányi* Béla végzett joghallgató egyszerre két helyre: Torontál- és Békésmegyékbe neveztetett ki közgazgatási gyakornoknak. Így alkalma nyílt, hogy válasszon, melyik vármegyében akarja megkezdeni hivatalos működését.

* **A villamos mű átadása.** A villamos világítás berendezése Nagyvárad város fejlődésében a távol jövőre kiható mozzanat. A már majdnem teljesen elkészült villamos mű átvételének kérdésével foglalkozott tegnap délután a városi mérnöki hivatal mint állandó választmány s abban állapodott meg, hogy a csütörtöki közgyűlésen bejelenti a polgármester a törvényhatóságnak, miszerint a város életében korszerűsítő villamos mű elkészült s pár nap múlva az egész város területén teljes éjjeli világítással megkezdik a próbavilágítást, december hó 16-tól pedig az általános közvilágítást a városi villamos telep szolgáltatja. Eredetileg tervbe volt véve, hogy ünnepély keretében veszi át a város a villamos művet, azonban ezt a tervet elejtette a tanács. Hogy mégis némi ünnepélyes színezete legyen a nem közönséges alkalomnak, a tanács előterjesztést tesz a közgyűlésnek az iránt, hogy a városi székház felavatásával egy napon, 1904 január 3-án délután veszi át a vállalkozótól a villamos telepet. Délután 4 órakor a tanács tagjai és a törvényhatósági bizottság tagjai megjelennek a villamos telepen. Az építés vezetője, esetleg a Ganz-czég igazgatója alkalmi beszéd keretében, átadja a polgármesternek a telepet.

* **A közigazgatási bizottság kiegészítése.** Nagyvárad város közigazgatási bizottságából ez év végével öt tag kilép, illetve *Frankó* Endre, *Mezey* Mihály, *Sulgok* István, *Hlatky* Endre és *Miskolczy* Barna megbízatása letelik. Nagyvárad város tanácsa mint állandó választmány

a csütörtöki közgyűlésen tesz előterjesztést a kilépő bizottsági tagok helyének betöltésére. A közgyűlés előreláthatólag újból a kilépőket választja be a közigazgatási bizottságba. Ugyancsak ezen alkalommal alakítják újra az igazoló, bíráló és borellenőrző bizottságokat.

* **A házi- és népipari kiállítás megnyitása.** A Sándor-utcai régi képviselőház sok viszontagságot átélt falai között szépen sikerült ünnepély keretében nyitották meg vasárnap délután a József főherceg szanatórium egyesület országos házi- és népipari kiállítását. A megnyitó ünnepélyre megjelentek: gróf *Tisza* István miniszterelnök, *Lukács* László, *Hieronymy* Károly és *Berzeviczy* Albert miniszterek, gróf *Csáky* Albin főrendiházi elnök, *Perczel* Dezső képviselőházi elnök, *Zsilinszky* Mihály államtitkár stb. A kiállítás rendezősége részéről *Lukács* György főispán. Délután 4 órakor megérkeztek *Klotild* főhercegnéasszony és *József Agost* főherceg, a kiállítás védnöke, *Szirmay* grófnő udvarhölgy, illetőleg gróf *Szapáry* József huszárszázados, kamarás kíséretében. A főhercegi vendégeket a közönség lelkesen megéljenzte. *Lukács* György főispán szép beszédben kérte a főherceget a kiállítás megnyitására. *József Agost* főherceg megnyitó beszéde után a főhercegnő és a főherceg, a kormány jelenlevő tagjaitól kísérvé, a rendezőség kalauzolása mellett a kiállítás megtekintésére indult. A közönség zarándoklása egész este tartott. Az első napon a vásár fenomenálisan sikerült. Majdnem minden tárgy elkelt, ami egyelőre ki volt állítva.

* **Textilgyár Nagyváradon.** Foderl Emil és Bányai Mór budapesti lakosok, mint már irtuk, nagyobb szabású textilgyárat szándékoznak Nagyváradon felállítani, ha a város 15 évi községi adó- és vámmentességet, ingyen telket és nagyobb összegű kamat nélküli kölcsönt adna az új gyártelep részére. A vállalkozók most újabb beadványt nyújtottak be a városhoz, amelyben kimutatják, hogy egy fél millió koronánál többet fektetnének be az ipar-telepbe s így a város kelő garanciát lelne az általa nyújtott kamat nélküli kölcsönrel szemben. Kérelmüket is módosítják, amennyiben a községi adó- és közevetvámmentességet 15 év helyett csak 5 évre kérik. Ot év múlva tehát már tekintélyes összeggel járulna a vállalat a város bevételeihez.

* **Az obstrukció emlékei.** A szombati ülésen, mikor nyilvánvaló lett, hogy Kossuth Ferencz felszólalásának és *Tisza* István válaszána a hatása alatt helyre áll a parlamenti béke, *Kubik* Béla, aki mint az ellenzék egyik vitarendezője hónapokon át igazán nagy munkát fejtett ki, azt mondta:

— No hát most már én is mehetek haza Borsodba pihenni! Rám fér!

Aztán elővett a zsebéből egy csomó ivot s szölte:

— Hát ezekkel mit csináljak?

— Mik azok? — kérdezte néhány kormánypárti képviselő.

— Husz aláírással ellátott iverk, hogy névszerinti szavazásokat kérhessünk. Ezekre már most semmi szükség!

— No hát add nekünk, — mondta egy kormánypárti képviselő. — Elteszszük emlékül!

Kubik szó nélkül odaadta. Nem tartott meg csak egy példányt. Az jó lesz emlékül neki. A többi a kormánypárti képviselők szétosztogatták és odaadták emlékül a miniszterelnöknek.

Jól tették. Hadd akaszsa az íróasztala fölé — mementonak.

* **Leégett szénáspajta.** Vasárnap délelben, a déli harangszó után csakhamar félrevert harangok kongása tüzet jelzett. A Kolozsvári-utcán, a Löblé-szeszgyár szomszédságában az *Amigó* Mór tulajdonát képező 12—8. számú házban gyuladt ki a *Lefkovicz* Lajos szénáspajtája, mely, mikorára a tűzoltóság a hely-

színen megjelent, teljesen elhamvadt. A tűz színhelyén nagy közönség gyűlt össze.

* **Az új városház emléktáblája.** A magyar nyelv, sajnós, nem elég bő ahhoz, hogy egyes dolgokat rövid tömörséggel és magyarul is kifejezhessünk. Az új városi székház bejáratánál elhelyezendő tábla feliratának megszoვეgezésénél is kitűnt ez. A polgármester elakarja kerülni ez alkalommal a megszokott sablont s azokat a hibás kifejezéseket, amelyek minden ilyen feliratot magyartalanná tesznek. A sok próbálgatás után a városi tanács kényszerből a következő szövegben állapodott meg, legalább is addig, míg jobb nem kerül helyébe:

Nagy-Várad trhj. városnak ezt a székházát

I. FERENCZ JOZSEF

apostoli m. király uralkodása alatt,

amikor a főispán

Dr. Beöthy László

a polgármester

Rimler Károly

volt,

tervezte és építette

ifj. Rimanóczy Kálmán építész.

Az építést ellenőrizte

Köszeghy József

városi főmérnök

és

Csordacsics Ferencz

városi építésmester.

1901—1903.

Hát ez bizony elég rossz nem eléggé sikerült, talán kerül még jobb is.

* **A főrendek.** Pár nap óta nagy volt a gaudium a Cion-templom árnyékában. Nagyszakállu vénnek suttozva repeső örömmel beszélgettek a keleti faj dicsőségéről. Történt aztán, hogy a lokál patrióta vénnek elkedvetlenedtek, mert hiába prégnálták százados dohosra a nagyváradi főrend jelölt mentéjét, csak a hatvani *Hatvány* Deutscht látogatta meg a méltóságos szerencse bevezelve a bíbor talárok és ősi menték közé. De talán senki sem vette annyira a szívére ezt a legfelsőbb feledekenységet, mint a Royal kávéhoz bérleje, aki bánatában elhatározta, hogy Nagyvárad még se maradjon hátra... *Főrendesre* magyarosítja a nevét.

* **A »Bihari kör«** segélye. Evről-évre megalakul a budapesti egyetemen a »*Bihari kör*«, amelynek az a czélja, hogy a biharmegyei és nagyváradi egyetemi hallgatók között az érintkezést biztosítsa s esetleg a szegényebbeket segélyezze. A Bihari kör évről-évre felkéri Biharmegye és Nagyvárad város törvényhatóságát, hogy anyagi támogatásban részesítse a kört. Ezuttal is megérkezett Nagyvárad városához a kör kérelme, most azonban támogatásul nagyobb anyagi segélyt kér a kör elnöksége. A városi tanács még nem intézkedett a kérelem ügyében, nagyobb segélyt azonban aligha nyújthat ezuttal a város, eléggé szűk anyagi viszonyai között.

* **Perczel munkája.** Az országgyűlési gyorsíródnak egy igen türelmes tagja statisztikát csinált Perczel Dezső eddigi működéséről.

A statisztika szerint Perczel, amióta elfoglalta az elnöki széket, 2642-szer rázta meg a csengőt, amit a gyorsíróknak szintén föl kell jegyezniök a késő utókor számára.

Megintette az elnök a képviselőket 497 estben.

Rendutasítást pedig alkalmazott 168 esetben. Ilyen rövid elnökség alatt elég szép rekord!

x **Kóczé Antal** budapesti hírnévű cigányprimás zenekarával ma este a színházi hangverseny után a »Royal« kávéházban fog játszani, s ez alkalommal legjobb nótáit fogja előadni, melyre

ez uton hívjuk fel a n. é. közönség b. figyelmét.

x Csikai György kolozsvári cigányprimás, az erdélyi mágnásvilág kedvenc zingánya ma este 9 órakor a *Lloyd-kávéházban* hangversenyezik teljes zenekarával.

x Ma már mindenki tudja, hogy városunk legelőnyösebb bevásárlási forrása *Wallerstein Fülöp Fiai* nagyruházása (Nagyvárad, Bémer-tér), hova bizalommal fordulhat mindenki szükségleteit beszerezni. Mi részünkről ez uton ajánljuk olvasóközönségünk szives figyelmébe. Bővebb felvilágosítással szolgál a cég lapunk mai számában közölt hirdetése.

SZINHÁZ.

Monstre hangverseny a színházban.

Dankó-estélyt rendez ma a színház. A cigányverseny nagy sikerének fényes befejezése lesz ez az est, a melynek érdekes programja a következő:

A bájos vigjáték, az *Almafa* előadása után kiosztják a nyertesek közt az értékes díjakat. Ez alkalomra személyesen bandájával együtt el jön *Kóczé Antal*, a tiszteletdíj nyertese, *Csikay Gyuri* a *Magyari* testvérek, *Farkas Józsi*, *Czutor Béla* és természetesen a színpadon lesznek az összes váradi cigánybandák.

A zsüri ítéletét *Erdélyi Miklós* titkár a verseny rendezője hirdeti ki, s hosszabb beszédet intéz a cigány zenekarokhoz, a melyben Dankó emlékének ápolására buzdítja a cigányokat.

A díj kiosztása után élőkép lesz, a melyben *Dankó Pistának* szobrát megkoszorozza a dal geniusza, míg előtte a magyar nótá jelképes alakja tartja, az eltörött a hegedűt. Oldalt különféle jelmez alakok siratják a dal költőt.

A verseny befejezését az összes zenekarok játszáskor a *Rákóczi induló*. Ezzel a nagyszerű verseny befejeződik.

Szigligeti-Színház.

Folyószám 68. Bérletszám 68. (páros.)

Ma, kedden 1903. december 8-án:

ALMAFA.

Vigjáték.

Díjak kiosztása.

HELYTARTÓK: Nagypáholy 14 korona. Földszinti és első emeleti páholy 12 kor. Másodemeleti páholy 8 kor. Zsölyg 3 kor. Kórszék 2 k r. 40 fill. Támlásszék, 2 kor. Erkölyülés 1-ső sor 1 kor. 20 fill. közép 2-ik sor 1 kor. Erkölyülés oldal 2-ik sor 80 fill. II. emeleti zártszék 60 fill. Földszinti állóhely 1 kor., Diák és katonajegy a földszintre 60 fill. Karzati állóhely 40 fill. Egy színlap 20 fill.

Jegyek előre válthatók a színház jobb oldalán, a bérházzal szemben, d. e. 10-től 12 óráig, d. u. 3-tól 5-ig. Esti pénziárnyitás 7 órakor.

A holnapi előadásra jegyek már d. u. 3. óráig előre válthatók.

Kezdeté fél 8 órakor, vége 10 órakor.

MULATSÁG.

Előkészületek s jogász-bábra. A farsangot az idén ismét a jogászok fogják bevezetni, hiven a régi jó szokáshoz, mely a far-

sang első bálját mindig a jogászoknak tartja fenn. Az idei jogászbál sikeréről kezeskedik már az, hogy bálanyának *Miskolczy Ferencz* alispán nejét kérték fel. Vasárnap tisztelgett a joghallgatók küldöttsége *Miskolczy Ferencz* nével s felkérte a bálanyai tiszt elvállalására. Az alispán nével lekötelező szíveséggel fogadta a küldöttséget s a bálanyaságot elfogadta. A jogászbál 1904 jan. 9-én lesz.

Előkészületek a katolikus bálra.

A báli szezon egyik legkiválóbb mulatsága, a katolikus bál ügyében vettük a következő sorokat:

Minthogy két év óta — a közbajóit gyász miatt — a Katolikus Kör bált nem tartott, szükségessé vált a kör vigalmi bizottságának újalakítása. Tisztelettel felkérem ennélfogva a vigalmi bizottság régi tagjait, továbbá azokat a joghallgató urakat, a kik eddig újabb tagokul felkértek, hogy a bizottság újjászervezése és a katolikus bál idejének megállapítása céljából csütörtökön, f. hó 10-én d. u. fél 6-kor a katolikus kör könyvtári helyiségében lehetőleg teljes számmal megjelenni sziveskedjenek.

Dr. Krüger Aladár,
elnök.

Igazságszolgáltatás.

Alvinczy Sándor sajtópöre.

Nem mindennapi sajtópöret tárgyalt tegnap a kir. törvényszék büntető tanácsa.

Alvinczy Sándor főreáliskolai tanár volt a vádlott. Köztudomású az a szerencsétlenség, mely *Alvinczy* fiát érte, a kit *Kálmán György* az uszodában egy szerencsétlen rándítással nyomorékká tett. Az apa azóta a bíróság utján üldözi *Kálmán Györgyöt*. Ebben az ügyben járt vagy egy évvel ezelőtt az ügyészségnél, hogy az iratokat megtekintse. *Tátray Kálmán* aljegyző, akinél az iratok voltak, az ügyésztől kért engedélyt az akták átadására. Mikor *Tátray dr. Nagy Géza* ügyész szobája felé indult, *Alvinczy* követte, azt híván, hogy *Tátray* az ügyészhez vezeti. E helyett azonban csak az iratok megtekintésére kapott engedélyt, erre sem azonnal, a minél többet nem is kért. *Tátray* nem tudta, hogy *Alvinczy* az ügyészhez akar bemenni, *Nagy Géza* meg nem is sejtette, hogy valaki odakünn rá vár. Az izgatott tanár azonban azt hitte, hogy őt az ügyész szándékosan nem fogadja; levelet irt tehát hozzá, a melyben szemére hányja, hogy a milliomos vádlottat törvényellenes kedvezésben részesíti, annak rendelkezésére állanak az iratok, őt ellenben *kanászilag* elutasítja. Ezt a levelet másolatban megküldte a főügyésznek és igazságügyminiszternek.

Később új levél ment *Alvinczy* től a miniszterhez, körülbelül következő tartalommal: »Miniszter ur! Egy művemben meg fogom írni a magyar igazságszolgáltatás szennyését. Ki fogom mutatni, hogy egyetlen egy évben sikerkasztásért stb-ért Ausztriában, Német-, Franciaországban, Belgiumban annyi bírót és ügyészt együttvéve el nem ítéltek, mint ugyanannyi idő alatt Magyarországon. Mi van *Nagy Géza* ügyész ügyével, a ki stb. stb.« Ezt a levelet viszont *dr. Nagy Géza* és a főügyész kapták meg másolatban.

Nagy Géza rögtön az első levél után fegyelmet kért maga ellen s az *Alvinczy*-ügybe többé be nem folyt: egyúttal azonban az igazságügyminiszter a fegyelmi vizsgálat eredménye alapján megadta a felhatalmazást ahhoz, hogy *Alvinczy* ellen a büntető eljárás megindíttassék.

Az eljárás folyamán *Alvinczy* meggyőződött róla, hogy ártatlanul hurcolta meg az ügyészt feljebbvalói előtt, sőt hogy *dr. Nagy Géza* a *Kálmán*-féle ügyben a legnagyobb gondossággal és részletekre kiterjedő figyelemmel járt el. Ezt kötelességének vélte *Alvinczy* nyíltan beismerni, lovagiasan sajnálkozását fejezte

ki a történetek fölött, eljárását idegességének kérte betudni, s a beismerő és bocsánatkérő iratot ismét megküldte másolatban a főügyésznek és a miniszternek.

Ez azonban a már hivatalból megindult büntető eljárást meg nem állította. Tegnap ítélkezett *Alvinczy Sándor* felett a büntető bíróság *Millye Gyula* táblabíró elnöklete alatt. Szavazó bírák voltak *Debreczeni József* és *dr. Mátéh György*, a vádhatóságot a gyulai kir. ügyész, *Liszy Gyula* képviselte. *Alvinczy* védő nélkül jelent meg.

Vádlott tárgyilagosan, semmit sem szépitve adta elő az esetet; mértisége: a gyermeke miatt aggódó apa izgatottsága.

Elnök: Mit értett tanár ur azon kifejezés alatt, hogy »a milliomos vádlott törvényellenes kedvezményben részesül?« S miért hangsúlyozta annyira a *milliomos* szót?

Vádlott: Minden gyanúsítás távol állt tőlem. A *milliomos* szóval csak arra a társadalmi megkülönböztetésre céloztam, melylyel a gazdagság vagy az előkelő születés mindennél felléphet. A »kedvezés« pedig hipotézis volt, melyet akkor valóban tartottam, de a melynek valótlanságáról azóta meggyőződtem.

Elnök: Mi célja volt azzal, hogy a levelet a miniszternek megküldte? Nem megtorlást akart ezzel kisűrtetni!

Vádlott: Eppen nem. En az akkori kormány két tagjával állandó levelezésben állottam, *Wiassicsnak* munkatársa is voltam, külön díjazással, külföldi kiküldetésekkel, egyszerűen azt akartam hát elérni, hadd tudják odafent, hogy itt mit történnek.

Elnök: A főügyésszel azonban nem állt összeköttetésben — mi célból küldte meg a levelet a főügyésznek?

Vádlott: Biztosítani akartam magamnak, hogy új bizonyítékaimat is figyelembe veszik.

Elnök: Hát a miniszterhez intézett második levélben miért hozta kapcsolatba a magyar igazságszolgáltatás szennyeseivel *Nagy Géza* ügyét? Talán ezt is odasorozta?

Vádlott: Nem; az ügyész urról annyi dicséretet hallottam, hogy iránta csak a legnagyobb elismeréssel viselkedtem.

Dr. Nagy Géza és *Tátray Kálmán* kihallgattatván, az esetet részleteiben is úgy adták elő, mint fentebb megírtuk.

A törvényszék *Liszy Gyula* vád- és *Alvinczy Sándor* védbeszéde után vádlottat a btk. 258. § ába ütköző, a 262. szerint minősülő, a 270. szerint hivatalból üldözendő, közmivatalnok ellen elkövetett rágalmozás vétsége miatt az enyhítő 92. § alkalmazásával 50 korona fő- és 20korona mellékbüntetésre ítélte. Az ítélet jogerős.

Hol az igazság?

Töprengött, de pörge bajuszu kis szádbágyi emberke állott tegnap a felebbviteli bíróság előtt. Valami hitvány nyulfiókért vadászati kihágás címén pénzbírságra ítélte a járásbíró s most e sérelmes ítélet ellen felebbzett.

Felolvassák előtte a vádat meg az ítéletet. Miközben édes borizü hangon közbe-közbe vág.

— Nem úgy volt az instálom.

— Hát, hogy volt nó? — kérdi végre *Nagy József* bíró.

— Hát úgy instálom, — kezdi a kis paraszt — hogy én ott állottam a szőlő aljban kőbor kutyára lesve, meg aztán ippeg szüret tájt esett a dolog, hát durrogattam csupa félemlítésből. Oszteg serétre töltöttem a puskát iczakára. A szürkületben pedig egyszerre felbukkant az a szerencsétlen nyulfiók. Biz én oda löttem. Oszteg talált. De hát vót is jogom lüni, mert kifiztettem a fegyver adót. Itt a pakszus rulla.

— Jó, jó, de hát volt a vadász engedélye.

— Hát osztég minek az, ha már kifiztettem az adót. Mikor még azt se kéne, hiszen kinek teremtetted az Ur Isten a nyulat? Ezt kérdem én tekintetes törvényszék. Az engedélyös uraknak. No hát én már csak úgy hiszem, a földemön le lühetem az nyulat adós puskával.

— De érte meg nem volt engedélye.

— De már instálom nincs akkor közöttünk igazság, ha adós puskával se lühet a paraszt, dörögött a kis emberke mikor kihirdették, hogy a járásbíró ítéletét jóváhagyták.

NYILTTÉR.

Karácsonyi ajándéktárgyak:

Drágakövek, ékszerek, arany órák, ezüst evőeszközökből és dísz tárgyak, a legnagyobb választékban és legszolidabb árak mellett kaphatók 433

KÁLMÁN SÁNDOR

ékszerésznél.

Nagyvárad, Szt. László-tér.

Javítások és átalakítások a legfinomabb kivitelben.

Telefonszám: 409.

Telefonszám: 409.

Közönség köre.*

Tekintetes Szerkesztőség!

A váradi lakosság érdekében kérjük a következő soroknak becses lapjába felvételét:

A városi tanács március 3-dikán kibocsátott hirdetésében a nyolczadik bekezdés szóról szóra ezt mondja: »Igyekezzenek bevezetni még az építkezés befejezése előtt a magánvilágítást, mivel azok, kik azt teljesítik, azon előnyben részesülnek, hogy az árammérő óráért díjat nem fizetnek, s a fővonalból az árammérő óráig a vezeték a város díjmentesen készíti el.«

Ennek ellenére most mit hallunk és mit látunk? Mindenfélét halljuk és becses lapjának szombati számában jelent meg a villamos mű igazgatójának egy hirdetménye, melyből azt látjuk, hogy felszerelés címén 15 koronát kell fizetni, holott a város semmi vezeték nem csinál magán házakba. Azt magyarázza meg inkább az igazgató, hogy miből áll az a felszerelés, melynek díjába most 15 koronát szed a várossal anélkül, hogy a város egy méternyi vezetékét csinálna.

Tisztelettel

Több adófizető polgár.

TÁVIRATOK.

A parallel ülések visszavonása.

Budapest, decz. 7. (Saját tud. táv.) Lovászy beszéde után Rakovszky István szólalt föl s Tóth Zsigmondnak szombati beszédére reflektálva, kijelenti, hogy bár ő mindig ellene volt az obstrukciónak, mégis helytelennek találja, hogy az obstrukció vezetői Kossuth Ferencz és Tóth János békét könyörögni a kormányelnökhöz mentek.

Tóth János visszautasítja a vádat. Nem békét könyörögtek, csak keresték a kivezető utat a nemzet érdekében.

Ezután Holló tiltakozik a parallel ülésekről hozott határozatnak a 210. §. alapján való visszavonása ellen.

Tisza erre magyarázatát adja, hogy egyszerű szavazással elvetheti a Ház a határozatot.

Batthyányi gr. és Zichy Aladár gr. egyértelmű felszólalásuk után, melyekben hozzájárultak a miniszterelnök indítvá-

nyához, Ugron Gábor hosszas vitaközlésbe bocsátkozik, hogy a miniszterelnök indítványa ne képezhesen praecedens más hasonló alkalomra. Ezután a parallel üléseket egyhangulag elvetették.

A kik még harcolnak.

Budapest, decz. 7. (Saj. tud. táv.) A néppárt ma népes értekezletet tartott, melyen többek közt jelen voltak: Abaffy, Meszlényi, Rakovszky, Ernusz Sándor, Zboray Aladár, Kaas Ivor br., Buzáth Ferencz, Zichy Aladár és Nándor gróf képviselők. Zichy Nándor ismertette a helyzetet s az ő intencziói szerint a párt elhatározta, hogy december 15-ig késlelteti az ujonczjutalék megszavazását, s remélik, hogy úgy sikerülni fog Tiszát megbuktatni, mert Bécsben tett ígérését be nem válthatja.

*

Budapest, decz. 7. (Saj. tud. táv.) A szabad ellenzék mai értekezletén megalkotották a hét harci módját. Szerdán Ugron fog beszélni. Ugron és hívei ma is határozottan követelik a magyar nyelv érvényesítését a hadseregben is.

A delegáció.

Budapest, decz. 7. (Saj. tud. táv.) A delegáció december 16-án ül össze először Bécsben. A delegáció elnöke vagy gr. Szapáry Gyula vagy Ernusz Kelemen lesz.

Lesz-e szünet?

Budapest, decz. 1. (Saj. tud. táv.) Az Esti Újság írja, s politikai körökben megerősítik, hogy ha az ujoncz javaslatokat s az indemnítást sikerül a héten a képviselőházban megszavaztatni, január hetedikéig az üléseket alnapolják. De ha a harc tovább folyik, karácsonykor is csak 3 napos szünetet tart a képviselőház.

Hatvani Deutsch a főrendiházban.

Budapest, decz. 7. (Saj. tud. táv.) A hivatalos lap holnapi száma közli, hogy a király hatvani Hatvany Deutsch Sándort a főrendiház örökös tagjává kinevezte.

Angol vélemény a magyar osbtrukezió megszűnéséről.

London, decz. 7. A Magyar Távirati Iroda jelentése. A Standard a következőket fűzi a magyar képviselőházi obstrukció megszűnéséhez: A Habsburg monarchia uralkodójának vállaira nehezede sok gond egyike a magyarországi parlamenti konfliktus megszűnésével elmúlt. Maga az uralkodó mindent megtett, hogy létrehozza azt a békekötést, a melyel a politikai józanság vált győzedelmessé az idegesség fölött. Magyarországon beláttak, hogy a követelésekkel tovább menni nem lehet és hogy nagyobb engedmény el nem érhető, mert már az eddig elérték is nagy vívmányt jelentenek Magyarországot függetlenségének elismerésében. (M. T. I.)

* E rovat alatt közölttekért nem vállal felelőséget. A Szerk.

REGÉNY CSARNOK.

A tenger alatt.

— Kalandos regény. —

13

(Megjelent a Strand Magazine 1902. évfolyamában.)

Írta: Max Pémberton.

De azon az éjszakán nem tudták meg, hogy mit mordott a Bligh Péter apja mert e pillanatban sustergő rakéta szállt föl a tengerből és szereszórvá kékes, izzó vörös sziporkáit, kísérteties világot vetett a tenger sötét hajaira. És a mint a rakéta, tüzes vonalat szántva a sötét éjszakában, ismét visszahullott a magasból Seth Barker, a hajóács, ki a gőzös farán állt, rémülten kiáltott föl:

— Hajó a partnál! ... A szirték között ...

V. FEJEZET.

Melyben furcsa dolgokat tapasztalunk.

E kiáltásra, talán mondanom se kell, hogy mindnyájan tudtuk, mi a köteleességünk. Alig hangzott el Seth Barker rémült ordítása, már — Mindenki helyére! ... Le a csónakokért!

feleltem is rá: Egy szempillantásban megmozdult minden kéz, a daruk csikorogva fordultak meg s a négy mentő-csónak, az egyetlen erős lóditástól, mely a tenger fölé emelte őket, erősen himbálódzott a hajó oldalán. A legénység oly némán dolgozott, mintha temetésen lettek volna, én pedig messzelátómmal vizsgáltam a veszedelembe jutott hajót s ugyan ezt cselekedte Bligh is meg mister Jacob is mellettem.

— Gőzös! — suttogta mister Jacob rekedten, — s ha nem csalódom, az a santa-cruzi postagőzös amelyikkel estefelé találkoztunk ... Ez veszedelmes part, uram, veszedelmes part ... — Tele jószívű emberekkel, akik sortűzet adtak a szegény hajótöröttekre! — hörögte Bligh Péter fogcsikorgatva.

Eleinte nem akartam hinni Bligh Péternek, de aztán, mikor láttam a parton a tizével, húszával föl villanó lobbanásokat s hallottam a halk puskaropogást, mely innen távolról olyan volt, mint mikor kukoriczát öntenek a mérőbe, elállt a szívverésem.

Határidők.

	Budapest, decz. 6.
Buza októberre	7.86
Buza áprilisra	7.88
Tengeri	6.26
Rozs okt.	6.80
Zab ápr.	5.90
Káposzta, repce, aug.	11.90

Értéktőzsde

	Budapest, decz. 6.
Osztrák hitel	688.50
Magyar hitel	749.50
Allamvasut	694.—
Rimamurányi	488.—
Magyar jelzálog	585.25
Salgótarjáni	—
Wagon-kölcsön	—

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén 1903. decz. 6-án.	
Magyar aranyjárdék 4	118.50
Magyar koronajárdék	98.75
Magyar vasuti kölcsön aranyban $\frac{4}{100}$	—
Magyar vasuti kölcsön ezüstben $2\frac{1}{2}\%$	—
Magyar keleti vasuti államkötvény 1876-ból	—
Magyar földtehermentesítési kötvény 4%	98.25
Italmérségi jog megváltási kötvény	—
Horváth szlavyonföldtehermentesítési kötvény	97.75
Magyar nyereségy-sorsjegy-kölcsön	208.—
Tiszaszabályozás és szegedi sorsjegyek-kölcsön	164.—
Osztrák járadék papirban	100.10
Osztrák járadék papirban	100.40
Osztrák járadék aranyban	119.25
Osztrák korona	99.75
Osztrák államsorsjegyek	156.—
Osztrák magyar bank részvény	16.20
Magyar hitelbankrészvény	687.50
Osztrák hitelintézet részvény	678.—
Párisi vista	19.04
20 frankos arany (Napoleon'dor)	117.12
Németbirodalmi márka	239.60
Londoni vista	95.17
20 márkás arany	23.43

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

Eladó ingatlanok és malom haszonbérlet.

1. A nagyvárad i. sz. Főtisztelendő Káptalan tulajdonát képező, Szalacs községben fekvő jelenlegi patika épület a volt pálinkafőző ház a mellék épületekkel és az ezekhez tartozó telkek, továbbá a Mikepércs községben levő tiszti lak, a mellék épületekkel és telkekkel együtt el fognak adni.

Venni szándékozók 10% bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat 1904. január 15-ig Nagy-Váradra a l. sz. káptalani uradalom központi irodájába adják be.

Az eladási feltételek, melyek az ajánlattevők által aláírandók, — az uradalom központi irodájában, a vasadi és mikepércsi urad. tisztelnél megtekinthetők.

2. Mikepércs községben levő, urad. gőzmalom, lakház, kert és udvarral 1904. január 1-től 10 évre haszonbérbe kiadó. A haszonbéri feltételek az urad. központi irodájában vagy a mikepércsi urad. tisztelnél megtekinthetők és ajánlattevők által aláírandók.

Nagy-Várad 1903. decz. 6.

533.

Papp Imre,
főtiszt.

Vértisztító tea.

Wilhelm Ferencz gyógyszerész cs. és kir. udv. szállító urnak Neunkirchen, Alsó-Ausztria.

Hogy kétségtelenül szükség volt egy jó és hatásos vértisztító teára, azt bizonyítja egy ilyen szernek előállítására történt számtalan kísérlet. Wilhelm Ferencz gyógyszerésznek szakismeretei alapján sikerült ilyen vértisztító teát a leghatásosabb alkatrészekből összeállítani; teájában nem kevesebb mint 30 különböző alkatrész van, mely különös eljárással állítható elő.

Ezen tea hatásáról csúznál és köszvény-nél számos gyógyult köszönőlevele tanuskodik. Csak gróf Butschin-Streitfeld grófnő, alezredesné köszönőlevelére utalunk.

Kapható Franz Wilhelm, gyógyszerész cs. és kir. udvari szállítóúrnál Neunkirchen, Alsó-Ausztria, valamint a nevesebb gyógyszer-tárakban és drogueriákban. 348

8137—1903. T. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A belényesi kir. járásbíró, mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy T. Thury Ignác végrehajlatának *Laza Tivadar és tsai* végrehajtást szenvedők elleni 10 kor. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a nagyvárad i. sz. törvényszék (a belényesi kir. járásbíró) területén lévő Budurásza községben fekvő a budurásza 80. sz. tjkvben A I. 6.—9., 11—12. rsz. a. foglalt háztelek, szántói, legelői és erdői járandóságra a C. 6. rsz. a. özv. Laza Györgyné javára bekebelezett haszonélvezeti jog érintetlen hagyása mellett az árverést 678 kor.-ban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1903. évi december hó

23 ik napján délelőtt 9 órakor Budurásza községében megállapított kikiáltási árban alól is eladatni fog.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 67 korona 80 fillért készpénzben, vagy az 1881: LX. t. cz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezé-

hez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Belényes, 1903. évi október hó 13. napján.

A belényesi kir. járásbíró mint telek-könyvi hatóság.

e. a. b. h.
Karakas,
kir. aljárásbíró.

531

A t. gazdaközönség figyelmébe!

Tisztelettel hozzuk tudomásra, hogy hazai gácsi pokrócz-gyártmányaink

egyedüli eladásával Biharvármegye számára

Spitzer Testvérek

nagyvárad kereskedő cég van megbizva.

Midőn a t. gazdaközönség figyelmét e páratlan jó tartósságu hazai pokróczra felhívjuk, figyelemzetni bátorkodunk, hogy

a valódi gácsi-pokrócz

másnál, mint nevezett cégnél Biharvármegyében nem kapható és kérjük rendeléseivel közvetlen a Spitzer-céghez fordulni, ha megbízható, jó tartósságu pokróczokat akar beszerezni.

Az árak ugyanoly olcsók, mint budapesti főraktárunkban.

Gács, 1903 november hó.

Tisztelettel:

493.

Gácsi gyapjuszövet és posztógyár.

Lópokróczok rendkívül nagy választékban 1 forinttól kezdve.

Gyomorbajosok figyelmébe!

Mindazok, kik hűlés, gyomormegterhelés, igen meleg vagy igen hideg és rossz, vagy nehezen emészthető eledelék, ugy rendetlen életmód által

gyomorhűlés, gyomorgörcs, gyomorbaj, nehéz emésztés, elnyálkásodás

bajokban szenvednek, ajánljuk az alábbi, igen jó és hathatós szert, mely már évek óta használatban van. Ez a híres

vértisztító és emésztést elősegítő

Ullrich Hubert-féle növény-bor.

Ezen növény-bor kitűnő gyógyhatásu növényekből és jó borból van készítve, erősíti és eleveníti az embernek az egész emésztő szervezetét anélkül, hogy hajtószert lenne. A növény-bor tisztítja a vért minden rossz és betegséget okozó elemektől és elősegíti az új vér képzését.

A növény-bor idejekoráni használata által a gyomorbajokat még csirájukban elfojtja. Ezen szer az összes ilyen fajta szerek feleit áll. Fejfájás, felbőgés, gyomorégés, szélszorulás, émelygés, hányás, mely idült gyomorfájásoknál nagy mértékben lépnek fel, ezen szer egy-egy használata után megszűnnek.

Székszorulás és annak kellemetlen következményei, u. m.: **szorongatás, bél-göröcsök, szivdobogás, álmatlanság,** továbbá **vértudulás** a májban, lépben és aranyér bántalmak ezen kitűnő gyógyhatásu növény-bor használata által gyorsan és fájdalom nélkül megszűnnek.

E növény-bor megakadályozza az emészthetlenséget, előmozdítja az emésztési képességet és eltávolít könnyen székéles által minden rossz anyagot a gyomor- és belekből.

A sápadt, sovány kinézés, vérszegénység, gyengeség rendszerint rossz emésztés következménye hiányos vérképzés és a májbeteg állapotából ered. Teljes étvágytalanság, álmatlan éjék, idegfeszítések, lehangoltságok, álmatlanságok, főfájások a beteget sokszor leverik.

A növény-bor a gyenge életerőnek új elemet ad. A növény-bor emeli az étvágyat, növeli az emésztést és táplálkozást, új erőt és életet ad.

Számtalan elismerő- és köszönő-levelek adnak erről bizonyosságot.

Ezen növény-bor kapható üvegekben 3 és 4 koronáért Nagyvárad, Püspöki, Csátár, Bihar, Körös-Tarján, Bereg-Böszörmény, Mező-Keresztes, Komádi, Zsádány, Marczibáza, Nagy-Szalonta, Tenke, Rossia, Rév, Szilágy-Somlyó, Kémer, Margitta, Székelyhid, Szalárd, Bihar-Dioszeg, Nagy-Léta, Pocsaj, Kiss-Marja, Konyár, Hosszu-Pályi, Derecske, Berettyú-Ujfalu, Zsáka, Csökmő, Szeghalom, Vésztő, Okány, Sarkad, Kötégány, Gyula, Doboz, Békés, Békés-Csaba stb. stb. — Kapható még Ausztria és Magyarország összes nagyobb és kisebb városok összes gyógyszer-táraiban.

Továbbá a gyógyszer-tárak Nagyváradon küldenek 3 és több üveggel ezen növény-borból Ausztria és Magyarország összes helységeibe **eredeti árakon.** 346

Utánzásoktól őrizkedni!!

Tessék mindig az „Ullrich Hubert-féle növény-bort” kérni.

Hajnal Ferencz

fűszer-, csemege-, bor-, déligyümölcs- és vadaskereskedése

NAGYVÁRAD, FŐ-UTCZA,
Széchenyi-szállodával szemben.

Ujdonság!

A közelgő disznóölési időnyre ajánlom saját találmányu

Sonka-páczomat,

mely minden háztartásban nélkülözhetetlen. E páczal készített sonkák tulajdonságai, hogy füstölés után (egész évben) sem szárad ki s szép piros színt és kellemes zamatot kap.

1 kgr. ára 64 kr.,
mely elegendő 4 sonka bepáczolásához.

Ujdonság!

Oszy Sándor.

Mindennemű **halak, conservék, teák, rumok, teasütemények,** bel- és külföldi

gyógy- és asztali borok,

magyar és francia pezsgők és cognacok. **AUBETIN & Cie.** francia pezsgő és a világhírű

Előpataki gyógyviz

főraktára Bihar, Békés és Szilágymegyeék részére.

Nagy raktár sajtok, turók, prágai sódar és hideg felvágottakból.

Naponta friss teavaj.

Vidéki megrendéseknél csomagolás és vasúthoz szállítás teljesen díjtalanul eszközöltetik.

Számos megrendést kérve, maradok kiváló tisztelettel

Hajnal Ferencz.

Ujdonság!

Hirdetmény. A „Nagyváradai Hitelbank Részvénytársaság”

(Kossuth Lajos-utca 10. sz.) elfogad betéteket könyvecskékre és folyó számlára: 6 hóig elhelyezett összeg után **5%-os kamatot fizet.**

Előnyös feltételek mellett leszámítol váltókat.

Jelzálogra kölcsönöket nyújt.

Értékpapírok, ékszeres és terményekre előleget ad.

Nagyvárad, 1903. december hó.

Az igazgatóság.

225

Karácsonyra és ujévre

alkalmas ajándéku franczia és hollandi mintára készített

LIKÖREINKET,

valamint valódi angol és belföldi

RUMOT

jutányos árban ajánljuk a t. közönség figyelmébe.

Tisztelettel

Bognár és Szántó

rum- és likörgyár.

528

Uj üzlet!

Szabott árak!

Telefon: 507.

Telefon: 507.

Olcso karácsonyi vásár!

Izléses és olcso karácsonyi, ugyszintén nászajándékok legjobban beszerezhetők

Waldmann Mór

üveg-, porcellán- és lámpa-raktárában

Nagyvárad, Szt. László-tér (Fekete-sas épületében).

D u s v á l a s z t é k :

Étező készletekben	6 frttól feljebb.	Diszes vizes készlet	1.50 frttól feljebb.
Kávés	3 » »	Boros készlet tálcával	1. » »
Teás	3.50 » »	Asztali lámpa felszerelve	--.75 » »
Csemege	1.50 » »	Függő lámpák	3. » »

China- és alpacca-ezüst disztárgyak, Berndorf evő-eszközök eredeti gyári árban. *Villamos csillárok* mélyen leszállított áron.

Vidéki megrendések 20 forint összegben bérmentve szállítanak.

Szigoruan szabott árak és pontos kiszolgálás.

gyedüli szakszerű világítási üzlet és javító-műhely.

Kizárólag Dittmar R-féle lámpák raktára.

Villamos- és gázvilágítás-berendezési vállalat.

Az összes Ujdonságok

kézimunka, Szörme, Boák, Muffok, divatcikkek, ruhadiszek stb.

az őszi és téli időnyre **megérkeztek!**

EISLER BERTALAN

kézimunka-, gyermekruha-, divat- és rövidáru üzletében

392

NAGYVÁRADON, Olaszi, Fő-utca, Kádár János fűszer üzleteme llett.

Belépési felhívás!

A »Nagyváradai Hitelbank takaré- és segélyszövetkezet« II-ik évtársulatába.

Belépni kívánók ezen szándékukat 1904. évi január hó 1-ig a »Nagyváradai Hitelbank r. t.« üzleti helyiségében (Kossuth Lajos-utca 10. sz.) bejelenthetik. Befizetési hely ugyanott.

Minden egyes üzletrész 20 fillér — beiratási díj üzletrészenként, egy- és mindenkorra — 10 fillér.

A szövetkezet célja a tagokat a tőkegyűjtésre serkenteni és a hitelt igénybevevő tagoknak olcsó kamattal — jótállás nélkül — hitelt nyújtani.

Befizetés mindennap — egész napon át, vasár- és ünnepnapokon d. e. 9—10 óráig eszközölhető a »Nagyváradai Hitelbank r. t.« üzleti helyiségében (Kossuth Lajos-u. 10. sz.)

Nagyvárad, 1903 decz. hó 1.

Nagyváradai Hitelbank
takaré- és segélyszövetkezet
igazgatósága.

250

Kiárusítás

díszműárak

és
gyermekjátékokban.

Mint hogy az uralmi díszműárakat lényegesen megnagyobbítottam, helyszűke miatt a díszműárakat u. m. *Bronzárak, Dohányzókészletek, Díszórák, kasetták, China-ezüst tárgyakat, Alpaca-ezüst kanalak és evőeszközök, faldíszeket, gyermekjátékokat* mélyen leszállított áron, sőt beszerzési áron alul is teljesen kiárusítom.

Leipnik Mihály,

Olaszi, Bémer-tér. 449

Szántó Dezső

műlakatos műhelyét 497

Szent János-utca 25. sz.

alá helyezte át.

Telefon szám: 491.

A Richter-féle
LINIMENTUM CAPS. COMP.
Horgony-Pain-Expeller
egy régi kipróbált háziszser, a mely már több mint 33 év óta megbízható bedörzsölésül alkalmaztatik köszvénynek, csúznál és meghüéseknek.
Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csakis eredeti üvegeket dobozokban a „Horgony“ védjeggyel és a „Richter“ cégjegyzéssel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerertárban kapható. Főraktár: Török József, gyógyszerésznél Budapesten.
Richter F. Ad. és társa,
csász. és kir. udvari szállítók.
Rudolstadt.

Kávé árak
leszállítása!

Legolcsóbb
fűszer
bevásárlási forrás,

a

MERTZ-féle

fűszer, csemege és borkereskedésében.

Körös-utca. Telefon: 448.

MAI NAPTÓL KEZDVE:

ajándék! CZUKOR! ajándék!

Egy kiló finom Cuba kávé	1 frt 56 kr.
Egy kiló cukor hozzá ajándékul.	— — 78 kr.
Félkilogramm finom Cuba kávé	— — 39 kr.
Fél kiló cukor hozzá ajándékul.	— — 39 kr.
Negyed kiló finom Cuba kávé	— — 92 kr.
Negyed kiló cukor hozzá ajándékul.	— — 92 kr.
Egy kilogramm finom Ceylon Cuba kávé	1 frt 92 kr.
Egy kiló cukor hozzá ajándékul.	— frt 96 kr.
Fél kilogramm finom Ceylon Cuba kávé	— frt 48 kr.
Fél kilogramm cukor hozzá ajándékul.	— frt 48 kr.
Negyed kiló finom Ceylon Cuba kávé	— frt 32 kr.
Negyed kiló cukor hozzá ajándékul.	— frt 32 kr.
Egy kiló legfinomabb Ex r. Cuba kávé	2 frt 32 kr.
Egy kiló cukor hozzá ajándékul.	— frt 32 kr.
Fél kiló legfinomabb Extr. Cuba kávé	1 frt 58 kr.
Fél kiló cukor hozzá ajándékul.	— frt 58 kr.
Negyed kiló legfinomabb Ex r. Cuba kávé	— frt 58 kr.
Negyed kiló cukor hozzá ajándékul.	— frt 58 kr.

Valódi »FRANCK«-kávé, eredeti ládikákban:
1/2 kiló 10 kr. 1/4 kiló 12 kr. 1/8 kiló 22 kr.

TEA, legfinomabb császár-keverék, negyed kiló: 2 frt 50 kr.
Hozzá egy kiló cukor ajándékul.

Egyben ajánlom legjobbnak elismert fűszer, csemege, lisz és főzelék nagyraktáramat, olcsó áron!

Nagy raktár kiűnő asztali, csemege és pezsgő-borokból. Cognac, rum, likör, seprő és szilva-pálinkák.

DRÉHER-féle sör raktár!

Csemegegyűjtemény, faj-alma, tiroli maróni s mindennemű Déli-gyümölcs.

Denaturált szesz eladás. Amerikai petroleum.

Egy liter salon petroleum I. 18 kr.
Egy liter császár olaj, legfinomabb 20 kr.

Elvem most is a régi pontos mérleg és szolid kiszolgálás mellett a legjobbat a legolcsóbban jó hírnevem érdekében mindenkor kiszolgálni. Kérem ezen alkalmat felhasználni. — További szíves pár fogásukat kérve, tisztelettel

MERTZ NÁNDOR UTÓDA.
Nagyvárad, Körös-utca. Telefon 448.

Ingyen!

1 klgamm kávéhoz 1 kiló cukor.

Ingyen!

1 klgamm kávéhoz 1 kiló cukor.

A jelzett kávék üzletben és kirakatomban megtekinthetők.

1 liter petroleum 18 kr.

1 kiló kávéhoz, 1 kiló cukor ajándékul!

A jelzett kávék üzletben és kirakatomban megtekinthetők.

Vászon, fehér és asztal re-
mük, damast áruk elismert
legelőnyösebb árban. Tartóssá-
gáért kezezséget vállalunk.

Teljes menyasszonyi kelen-
gyék remek kivitelben 100 frttól
500 frttig.

Valódi angol és francia kü-
lönlegességek, czebelin, schot-
tisch és doubl kelmékben gyö-
nyörű választék — ugyszintén
olcsóbb kelmékben is — 120
centiméter széles, már 25 krtól
kezdve.

Óriási választék fekete és szí-
nes ruha és blous selymekben,
sima selymek, minden létező
minőség és színben a legolcsóbb
árakban.

Remek kivitelű diszek, selyem
applicatio — chantüile és valan-
cien csipkék, fekete fehér és
ecrű színekben, — kivételes olcsó
árakban.

Férfi és gyermek fehérne-
mük, ingek, kézelők, gallérok,
harisnyák, zsebkendők, jäger
és trico alsó ruhák nagy vá-
laszték és nagyon olcsó árak-
ban.

**Egy férfi gallér 10 kr.,
1 pár kézelő 20 kr.**

Berliner és posztó nagy és
fél nagy kendők, fejkendők, se-
lyem, chachemir és delain-
ból, selyem, zsenillier, gyapju
schawlok.

Egy gyapju schawl 45 kr.

paplan és matrác

készítetés saját felügyeletünk
mellett, gyönyörű kivitelekben,
továbbá pluss, pique és trico
paplanok.

Fiók-üzlet:
Debreczen
Piacz-utca.

Fő-üzlet:
Nagyvárad
Bémer-tér.

Fiók-üzlet:
Kisvárd
László-tér.

ÉRTESETÉS

Van szerencsénk a n. é. közönséget értesíteni, hogy
a közelgő **őszi és téli idényre** raktárunkat nagy meny-
nyiségben a **legujabb és legdivatosabb** árukkal és nagy
alkalmi vételekkel felhalmoztuk és kérjük az igen tisztelt
vásárló közönséget a saját érdekében is, hogy szolid és
legolcsóbb áruinkról s pontos kiszolgálásról általánosan
elismert üzletünket felkeresni sziveskedjék.

Kiváló tisztelettel

WALLERSTEIN FÜLÖP FIAI.

Szolid szabott áruk tulfizetés teljesen kizárva.

Különösen figyelemre méltó!

**Az újonnan berendezett női és gyermek confection
raktár dús választékban,
eredeti modellek.**

Salon szőnyegek, futó, velvet
tapestry és spárga szőnyegek
függönyök, lambrekinok, fali és
ágyelő szőnyegek, ágy garni-
turák, **csipke és tüll füg-
gönyök**, fehér — crem és
ecrű színekben állandóan óriás
választékban és legolcsóbb árak
ban.

**Egy ablak szövet füg-
göny már 95 krért.**

Mindennemű bélés áruk és
hozzá valóok szabott árakban.

**Egy ruhához teljes hoz-
závaló 1 frt 35 kr.**

Teljes csecsemő kelengyék
gyönyörű kivitelben igen olcsó
árakban.

**Kecsi és plüss ta-
karók,**

**gácsi és brassói pokró-
czok**, méter és darab számra.

Eredeti gyári ár.

Szerdán és csütörtökön

CZILLÉR IMRE nagy áruházában

az összes raktáron levő kész

 női blousok, aljak,

női, férfi és gyermek kalapok, sapkák,

szörme áruk, kezdett és kész kézimunkák

feltűnő olcsón kiárusítottak

406.

Telefon: 232.

Kiváló tisztelettel:

CZILLÉR IMRE,

Nagyáruháza,

Olaszi Fő-utca.